

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 4335/23
8.5.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Снежане Живковић, председника већа, Маје Чогурић и Миленије Петричевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., која носи назив и улица ..., чији је пуномоћник Гордана Илић, адвокат из Смедерева, Вука Караџића 9/17, против туженог ББ из ... или улица ..., чији је пуномоћник Радисав Станојевић, адвокат из Смедерева, Омладинска 2/2а, ради утврђења права службености пролаза, одлучујући о жалби туженог, изјављеној против пресуде Основног суда у Смедереву П 2318/18 од 11.01.2023. године, у седници већа одржаној дана 08.05.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ жалба туженог као неоснована и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Смедереву П 2318/18 од 11.01.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца па је утврђено да је тужилац по основу одржаја стекао право службености пролаза пешице и моторним возилима преко дела парцеле кп.бр.... КО ... у следећим мерама и границама: и то почев од тачке 1 одакле линија иде ка југоистоку линијом која представља границу између кп.бр... КО ... и кп.бр... КО ... у дужини од 4,50 м до тачке 2 која представља тремеђу кп.бр... и ..., обе у КО ... и кп.бр... КО ..., благо се ломи и наставља линијом која представља катастарску границу између кп...и ... у дужини од 1,87 м до тачке 3, окреће и наставља линијом која представља металну ограду на бетонском парапету у дужини од 5,57 м до тачке 4 где се ова ограда завршава и почиње бетонски парапет, даље скреће ка југозападу и иде линијом која представља парапет у дужини од 10,61 м до тачке 5, даље скреће ка северозападу линијом која представља катастарску границу кп.бр... и ... КО ... у дужини од 4,52 м до тачке 15, па скреће ка североистоку линијом која представља металну ограду у дужини од 8,13 м до тачке 16, креће и наставља у дужини од 4,10 м до тачке 17, па ка североистоку у дужини од 4,15 м до тачке 1 одакле је опис и почео, те овај део кп.бр... КО ... има површину од 74 квм, и преко кп... КО ... у следећим мерама и границама: и то почев од тачке 5 одакле иде

линијом која представља бетонски парапет у дужини од 13,46 м до тачке 6, скреће ка северозападу у дужини од 0,63 м до тачке 7, па ка југозападу у дужини од 0,49 м до тачке 8, а даље скреће ка северозападу у дужини од 0,33 м до тачке 9, након чега скреће ка југозападу у дужини од 0,30 м до тачке 10, па затим ка северозападу линијом која представља катастру границу између кп.бр... и ... у дужини од 2 м до тачке 11, наставља истим смером линијом која представља катастарску границу између кп... и ... у дужини од 2,09 м до тачке 12, па скреће ка североистоку линијом која представља металну ограду у дужини од 0,59 м до тачке 13 где се иста завршава, наставља ка североистом линијом која представља ивицу бетонског платоа у дужини од 10,56 м до тачке бр.14 где почиње метална ограда, даље наставља линијом која представља металну ограду у дужини од 3,20 м до тачке 15, па скреће ка југоистоку линијом која представља катастарску границу између кп.бр... и ... у дужини од 4,52 м до тачке 5 одакле је опис и почео, при чему је површина овог дела парцеле бр... КО... 65 квм, и то у корист тужиоца АА из ... лично и свакодобног власника парцеле тужиоца која носи број ... КО ..., што је тужени дужан да призна и трпи. Ставом другим изреке обавезан је тужени да на име накнаде трошкова парничног поступка исплати тужиоцу износ од 153.800,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде, до коначне исплате.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавио тужени, из свих законских разлога предвиђених одредбом члана 373. став 1. ЗПП. Трошкове другостепеног поступка је опредељено тражио.

Испитујући правилност побијане пресуде у оквиру законских овлашћења из одредбе члана 386. Закона о парничном поступку - ЗПП ("Службени гласник РС", бр.72/2011, са каснијим изменама и допунама), Апелациони суд у Београду је оценио да жалба туженог није основана.

У поступку доношења побијане пресуде нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тач. 1, 2, 3, 5, 7. и 9. ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности. Супротно наводима у жалби није учињена ни битна повреда из одредбе члана 374. став 2. тачка 12. истог закона будући да је изрека пресуде јасна и разумљива, да не противречи сама себи ни разлозима који су дати о битним чињеницама, а јасно произлазе из садржине изведених доказа, па се законитост и правилност побијане пресуде са сигурношћу могу испитати.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је са својим братом сувласник повласног добра, парцеле ... КО ..., земљиште под зградом – објектом површине 1 а 20 м2, њива треће класе површине 12 а 41 м2, укупно 13 а 61 м2, уписана у Лн... КО ... и сувласник породичне стамбене зграде површине у основи 120 м2, на адреси улица ..., са уделом од 1/2. Власник послужног добра кат. Парцела ... и ... је тужени ББ. Кат. Парцела ... КО ..., њива треће класе површине 6 а 13 м2, уписана је у Лн... КО ..., а на тој парцели уписана је зграда пословних услуга – металостругарска радионица површине у основи 104 м2 на адреси ..., а на истој парцели уписана је и породична стамбена зграда површине у основи 58 м2 на адреси ..., све у власништву туженог. Спорни пролаз преко парцела туженог коришћен је од 1976. године ради довожења грађевинског материјала када је правни претходник тужиоца ВВ започео изградњу

куће, те се од тада на исти начин фактички остваривало право колског пролаза спорним путем у утврђеним мерама и димензијама од стране ВВ а потом и његовог сина ГГ од 1992. године од када је активно живео у тој кући, односно од куповине стамбеног објекта и парцеле од стране тужиоца 2010. године када је тужилац на исти начин наставио да користи спорни пут, све до забране проласка од стране туженог 2018. године. У наведеном периоду коришћење је било несметано будући да се ни претходни сопственик послужног добра, а потом ни тужени као садашњи власник, нису противили коришћењу пролаза од стране тужиоца и његових правних претходника, при чему је тужени знао за договор да правни претходник тужиоца пролази спорним путем који је постигнут између правног претходника туженог ДД и бившег власника тужиоцеве куће. Прихватајући налаз и мишљење вештака геодетске струке Ивана Ћирковића и његову допуну и писмено и усмено изјашњење, првостепени суд је утврдио мере и границе спорног пролаза преко послужног добра, кп... и... обе у КО ... које чине јединствени комплекс, чији саставни део чини скица лица места и правац простирања спорне службености колског и пролаза пешице.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања на основу писаних доказа, налаза и мишљења вештака, исказа саслушаних сведока и странака, као и одредбе члана 54. став 1. Закона о основама својинскоправних односа – ЗОСПО, првостепени суд је утврдио да су се стекли услови за стицање права службености колског и пролаза пешице у корист тужиоца у смислу наведене законске одредбе, као и члана 28. став 4. истог закона, будући да је тужиоцево право службености пролаза засновано савесно и у договору претходника тужиоца са правним претходником туженог, да је тужилац са својим правним претходницима као власник повласног добра фактички остваривао службеност за време више од 20 година чему се правни претходници туженог и тужени нису противили све до 2018. године када је тужени исказао противљење, а када је већ било протекло време потребно за одржај због чега је усвојио тужбени захтев и одлучио као у ставу првом изреке побијане пресуде.

Наведено чињенично стање утврђено је потпуно и поуздано, правилном оценом изведених доказа на основу одредбе члана 8. ЗПП. Наводима у жалби туженог којима се не износе нове чињенице нити предлажу или прилажу нови докази, под условима из члана 372. ЗПП, правилност чињеничног утврђења није доведена у сумњу.

На правилно и потпуно утврђено чињенично стање првостепени суд је правилно применио материјално право када је усвојио тужбени захтев тужиоца. За своју одлуку навео је довољне, јасне и непротивречне разлоге које као правилне прихвата другостепени суд.

Стварна службеност представља право власника једне непокретности (повласно добро) да за потребе те непокретности врши одређене радње на непокретности другог власника (послужно добро) или да захтева од власника послужног добра да се уздржава од вршења одређених радњи које би иначе имао право вршити на својој непокретности (члан 49. став 1. ЗОСПО). Службеност се врши на начин којим се најмање оптерећује послужно добро, сагласно одредби члана 50. став 1. истог закона. Имајући у виду наведене законске одредбе, жалба туженог основано указује да суд има дужност, приликом заснивања службености пролаза да определи место, правац и мере трасе која

ће се користити као службеност пролаза, што се чини геодетским вештачењем, које је и изведено у овој парници, а које је првостепени суд правилно прихватио приликом одлучивања о траженој судској заштити. Наведеним вештачењем утврђен је садржај и обим службености пролаза преко послужног добра чији је власник тужени са утврђеним подацима о конкретном садржају службености, ширини и дужини тог пролаза у тачно опредељеним мерама и границама, из којих произлази и правац простирања службености стечене одржајем која полази од тачке 1 одакле линија иде ка југоистоку линијом која представља границу између кп... КО ... и кп... КО ... у дужини од 4,5 м до тачке 2 која представља тремеђу кп... и ..., обе у КО ... и кп... КО ... па све идући даље преко кп... КО ... до послужног добра ... КО ..., све у тачно опредељеним мерама и границама и детаљним тачкама, из чега произлази да послужно добро тужилац користи за долазак и одлазак са своје парцеле преко послужног добра туженог и даље преко кп... КО ... која представља пут, односно улицу ..., па су без утицаја наводи у жалби да није утврђен правац простирања службености.

Без значаја су на правилност побијане пресуде наводи у жалби туженог да делови катастарских парцела туженог не представљају улицу, те да тужилац за приступ својој парцели бр... има приступ са јавне површине која представља улицу ..., а што првостепени суд није ценио приликом одлучивања, због чега је повређено и начело рестрикције прописано чланом 50. став 1. ЗОСПО. Ово стога што се траженом судском заштитом у овом спору захтева да се утврди, односно декларише да је тужилац по основу одржаја стекао право службености пролаза пешице и моторним возилима преко дела кат. парцела туженог за долазак до своје кп... КО ..., у којој ситуацији је према одредби члана 54. ЗОСПО као услов за стицање поседа права стварне службености потребно фактичко вршење конкретне службености, односно овлашћења која чине садржај тог права независно од воље власника послужног добра, потом државина остваривана под условом прописаним истим чланом закона за време од 20 година, непротивљење власника послужног добра током свих 20 година и немањивост такве државине, односно да није вршена силом, преваром и злоупотребом поверења. У конкретном случају, тужилац је фактичким вршењем садржине права тражене стварне службености лично и преко својих правних претходника у периоду од непрекидно 20 година без противљења туженог и његовог правног претходника, по основу самог закона оригинарним путем стекао право стварне службености у мерама и границама утврђеним вештачењем. Околност да је тужени исказао противљење проласку тужиоца наведеним правцем није од значаја, будући да је до исказаног противљења већ било протекло време потребно за одржај, како то правилно, супротно жалбеним наводима, закључује првостепени суд. Стога, неосновано се у жалби истиче да је правни претходник туженог а и сам тужени увек исказивао противљење вршењу описане службености пролаза како вербално, тако и постављањем препрека, будући да то не произлази из изведених доказа, исказа парничних странака и саслушаних сведока, те се с тим у вези неосновано указује и на погрешну оцену доказа, као и изостанак оцене исказа сведока ЂЂ, сина туженог, који првостепени суд очигледно није прихватио јер је у супротности са осталим изведеним доказима у спису, посебно исказима сведока који су потврдили тужиочеве наводе да су тужилац и његови правни претходници преко 40 година за приступ користили ... улицу која се пружа кат. Парцелом ... КО ... па преко послужног добра туженог до повласног добра-парцеле на којој је тужилац сувласник. Нису од утицаја ни наводи у жалби којима се указује да се у односу на туженог не може

утврђивати право службености на кат. Парцелама ... и ..., уколико према налазу вештака који је суд прихватио представљају јавну површину са улицом ... у ... која се простире кат. Парцелом ..., као и преко спорних делова парцела ... и ... у КО ... на којима је тужени уписан као власник, те да с тим у вези уколико спорни делови кат. парцела туженог представљају део улице, тужени је у овој правној ствари морао бити и Град Смедерево као носилац права јавне својине. Ово стога што је у јавним књигама које воде евиденцију права на непокретностима тужени на парцелама које представљају послужно добро уписан као власник, а не Град Смедерево, те је стога тужени пасивно легитимисан да трпи утврђивање стеченог права колског пролаза и пролаза пешице на својим парцелама, без обзира на Одлуку о утврђивању назива улица, тргова и паркова у насељеним местима на територији Града Смедерева на који се позива жалба, а према којој делови парцела туженог не представљају улицу, већ се фактички користе као колски и пешачки пролаз од стране тужиоца и власника околних непокретности.

Како се ни осталим наводима у жалби правилност и законитост побијане пресуде не доводи у сумњу, а које другостепени суд посебно не образлаже сагласно овлашћењу из одредбе члана 396.ЗПП, применом члана 390. одлучено је као у ставу првом изреке ове пресуде.

Потврђена је, на основу члана 401. тачка 2. ЗПП, и одлука о трошковима парничног поступка која је донета правилном применом одредби чл. 151, 153. и 163. ЗПП, а њихова висина правилно одмерена применом Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката и Таксене тарифе из Закона о судским таксама, све увећано за трошкове вештачења. Тужиоцу је правилно досуђена и законска затезна камата почев од дана наступања услова за извршење до исплате, применом члана 277. и 324. Закона о облигационим односима.

Како тужени није успео у поступку по изјављеном правном леку, то му не припадају трошкови другостепеног поступка, применом члана 153. у вези члана 165. ЗПП.

**Председник већа-судија,
Снежана Живковић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић